

Ügyszám: NAIH/2018/634/2 IV.
Előzmény: NAIH/2017/684/V.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

a Szegedi Szabadtéri Nonprofit Kft. általi túlzó költségtérítéssel kapcsolatban

Egy állampolgár beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben a Szegedi Szabadtéri Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Kft.) által nem teljesített közérdekű adatigénylése kapcsán fogalmazta meg panaszát.

Az adatigénylést 2016. április 18-ai keltezéssel küldte az adatigénylő a Kft. részére, amely a 2010. január 1-jétől a kérelme kézhezvételéig terjedő időszakra vonatkozóan, azon szerződések tételes listáját kérte a Kft.-től (beleértve az összes: munka-, megbízási, vállalkozási, adásvételi bérleti-, kölcsönszerződést), amelyekben az adatkezelő szerződést kötő félként vett részt.

A szerződésekről szóló kimutatásban az adatigénylő kérte, hogy részére a Kft. elektronikus úton szíveskedjen rendelkezésre bocsátani a szerződést kötő másik fél nevét, a szerződés tárgyát, a szerződéses ellenszolgáltatás összegét, a szerződés megkötésének időpontját, valamint a lejárt szerződések esetében a szerződés befejezésének, a még élő szerződések esetén pedig a szerződés jövőbeni befejezésének időpontját kérte megjelölni.

Az adatigénylő tájékoztatása szerint a Kft. az adatigénylő Hatósághoz fordulásának pillanatáig nem teljesítette a fent megjelölt, közérdekű és közérdekből nyilvános adatokra vonatkozó adatigénylését.

Az ügyben a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdésének a) pontja alapján vizsgálatot indított, és tájékoztatást kért az Kft.-től az ügygel kapcsolatban.

Válaszlevele szerint az adatigénylőt még 2016. június 17-én tájékoztatta arról a Kft. arról, hogy az általa igényelt adatok összeállítására 30 napra 3 fő munkavállaló igénybevétele szükséges, melynek költsége 891.540.- Ft + ÁFA.

Az adatigénylő – aki a Kft. álláspontja szerint visszaélészerűen gyakorolta alapjogát – azonban nem reagált a Kft. költségtérítéssel kapcsolatos levelére, továbbá nem is fizette meg azt.

A Hatóság az ügygel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatta a Kft.-t.

Bár a 301/2016. (IX.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Rendelet) a közérdekű adat iránti igény teljesítéséért megállapítható költségtérítés mértékéről 2016. október 15-én hatályba lépett, az adatigénylés teljesítésére annak a Kft.-hez, mint adatkezelőhöz való beérkezésekor hatályban lévő jogszabályok voltak alkalmazandóak.

A jogszabály hatályba lépését megelőzően benyújtott adatigénylések teljesítésekor a Hatóság gyakorlatában kialakított elveknek és szabályoknak megfelelő költségek voltak felszámíthatók.

Mivel eredeti adatigénylését az adatigénylő 2016. június 2-án terjesztette elő a Kft.-nél, arra még nem alkalmazhatóak a Rendelet szabályai.

A közfeladatot ellátó szervek a közérdekű adatigénylések teljesítésekor nem szolgáltatást nyújtanak, hanem az Alaptörvényben meghatározott alapvető jogból eredő kötelezettségeiket teljesítik. Ez azt jelenti, hogy – alapesetben – a normál napi működés keretében, ingyenesen kell az igényelt adatokat az állampolgárok rendelkezésére bocsátani. Amennyiben viszont a teljesítés terjedelmi vagy más okokból megnehezíti az alaptevékenység ellátását, az Infotv. lehetővé teszi bizonyos költségtérítés megállapítását.

Az Infotv. 29. § (5) bekezdésének c) pontja alapján, ha az adatigénylés teljesítése a közfeladatot ellátó szerv alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás aránytalan mértékű igénybevételével jár, az adatigénylés teljesítésével összefüggő munkaerő-ráfordítás költsége figyelembe vehető a költségtérítés mértékének meghatározása során.

Vagyis a munkaerő-ráfordításért abban az esetben lehetne költségtérítést felszámolni, ha az a közfeladatot ellátó szerv

- alaptevékenységének ellátásához szükséges munkaerőforrás,
- aránytalan mértékű igénybevételével jár,
- (2016. október 15-től pedig a Rendelet értelmében további feltétel, hogy a szükséges munkaerő-ráfordítás időtartama meghaladja a 4 munkaórát).

Az adatigénylés teljesítése természetesen bizonyos mértékű munkaerő-ráfordítást szükségképpen igényel, ez a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjog intézményi biztosításának velejárója.

A Hatóság nyomatékosan hangsúlyozta továbbá, hogy az Infotv. 29. § (6) bekezdésében meghatározott jogszabály, azaz a Rendelet hatályba lépéséig az Infotv. 29. § (5) bekezdése szerinti munkaerőforrás igénybevételéért nem lehetett költségtérítést felszámolni.

Önmagában azon indokolás, hogy munkaerő-befektetéssel jár az adatigénylés teljesítése, nem felel meg az alapjog arányos korlátozhatóság alkotmányos mércéjének, ezért a Hatóság az elektronikus formában megküldendő közérdekű adatigénylés teljesítése ellenértéke gyanánt megállapított 891.540.- Ft + ÁFA költségtérítést sem tartotta elfogadhatónak.

Az Infotv. szerinti adatigénylések teljesítésekor a Hatóságnak a Rendelet hatálybalépését megelőző gyakorlata értelmében másolási költség alatt kizárólag az anyagköltség vehető figyelembe, a munkadíj, az energiaköltség és az amortizáció figyelmen kívül hagyandó. Csak a másoláshoz (beleértve az anonimizálást is) szorosan kapcsolódó „anyagköltségek” számolhatók fel, továbbá a kis terjedelmű másolatok igénylésénél lehetőség szerint ez esetben is el kell tekinteni a költségtérítés megállapításától.

A közérdekű adatok megismerése iránti igény teljesítése nem tartozik továbbá ÁFA körbe, mivel az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: ÁFA tv.) 2. §-a alapján a törvény hatálya az adóalany által belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítésére, szolgáltatásnyújtására, a terméknek az Európai Közösségen belüli

egyes, belföldön és ellenérték fejében teljesített beszerzésére és a termék importjára terjed ki. Az ÁFA tv. 5. § (1) bekezdése értelmében adóalany az a jogképes személy vagy szervezet, aki (amely) saját neve alatt gazdasági tevékenységet folytat, tekintet nélkül annak helyére, céljára és eredményére. Az ÁFA tv. 6. § (1) bekezdése szerint gazdasági tevékenység: valamely tevékenység üzletszerű, illetőleg tartós vagy rendszeres jelleggel történő folytatása, amennyiben az ellenérték elérésére irányul, vagy azt eredményezi, és annak végzése független formában történik.¹

A Hatóság tájékoztatta a Kft.-t továbbá arról is, hogy sem a közfeladatot ellátó szervek, sem pedig a közpénzzel gazdálkodó szervek nem vizsgálhatják az adatigénylés, továbbá az adatok felhasználásának célját, sem a közérdekű, sem pedig a közérdekből nyilvános személyes adatok esetében. Az adatkezelő nem feltételezhet rosszhiszeműséget az adatigénylő részéről, valamint ez nem lehet kihatással az adatigénylés teljesítésére.

A Hatóság felszólítására küldött válaszában a Kft. szerint az ÁFA vonatkozásában elfogadták a Hatóság állásfoglalását, azonban a munkaerő-ráfordítás költségét nem vizsgálták felül, attól el nem tekintenek.

A Hatóság ezt követően sem tartotta elfogadhatónak a Kft. álláspontját, illetve fenntartotta továbbra is a korábbi, NAIH/2017/684/4/V. ügyiratszámú felszólításában foglaltakat, melyhez az alábbi kiegészítést tette.

A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerése az állampolgárok Alaptörvényben biztosított alapjoga – ezáltal fogalmilag kizárt annak visszaélészerű használata –, a közpénzzel gazdálkodó szervek pedig a transzparens működésüknek úgy tudnak minél inkább megfelelni, hogyha a beérkező közérdekű adatigényléseknek maximálisan eleget tesznek. Ennek nem lehet akadálya egy, jogszabály nélkül kikalkulált költségtérítés megfizetésének kilátásba helyezése.

A fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdésében foglaltak alapján ismételt felszólította a Kft.-t a következő intézkedések megtételére:

1. Az ügyben megállapított költségtérítést olyan mértékben mérsékeljék, amely nem jár az adatigénylő információszabadsághoz való jogának aránytalan korlátozásával.
2. Tájékoztassák az adatigénylőt részletesen arról, hogy a költségtérítés összege miből tevődik össze, valamint arról is, hogy milyen költséghatékonyabb megoldást tudnak felajánlani részére (pl. táblázat, betekintés stb.).
3. A költségszámítás alapjául szolgáló szabályzatukat hozzák összhangba az Infotv., valamint a Rendelet szabályaival.
4. A jövőben tartózkodjanak az adatigénylések teljesítésénél a rosszhiszeműség feltételezésétől, különösképp ne legyen ez akadálya az állampolgárok alapjogának gyakorlásában.

---

¹ http://naih.hu/files/Infoszab_jelentes_NAIH-2015-1410-4-V.pdf.

Végső soron, figyelembe véve azt, hogy az adatigénylés korábban, a Rendelet hatálybalépése előtt érkezett a Kft.-hez, így annak szabályozása, elemei nem irányadóak a jelen vizsgálat alapjául szolgáló adatigényléssel kapcsolatban.

A fentiekre tekintettel – figyelemmel arra, hogy a Kft. és a Hatóság álláspontja nem közeledik egymáshoz – a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. §-ának (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért azt a Hatóság a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz az információs szabadság, és az ahhoz fűződő joggal összefüggő jogsérelem orvoslására, a közvélemény figyelmének felhívására, és a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2018. május „16 ”

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár